

gyűjtő: Mészáros Balázs
gyűjtés ideje: 1987.

TART.

A SOMOGY MEGYEI MÚZEUMOK 1672. ÉVI ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE

60 lap

LOGIC

FOLDRAJZI MUTATÓ: KAPOLVA/2

SZAKMUTATÓ:

XXIX

XXVIII, 4

NA.2358-2011

A SOMOGY MEGYEI MÚZEUMOK IGAZGATÓSÁGA

1 9 8 6. ÉVI

BESZÁMOLÓ JELENTÉSE

Kaposvár, 1987.

Dr. Mészáros Balázs
megyei múzeumigazgató

WALSH-20M

I. A MÚZEUMI SZERVEZET HELYZETE ÉS TEVÉKENYSÉGE

A megyei tanács végrehajtó bizottsága 1986. januárjában - áttekintve a múzeumi tevékenység egészét - megállapította, hogy megnövekedett feladatainkkal költségvetési előirányzatunk nem tartott lépést. Az év első felében valóban igen kedvezőtlen feltételek mellett végeztük munkánkat, míg a pénzügyi osztály a megyei tanács költségvetési tartalékából - a 71./1986. (VI. 3.) vb. sz. határozat alapján - 2,5 millió Ft egyszeri támogatásban részesítette intézményünket.

E jelentős támogatás lehetővé tette tevékenységünk a korábbi évek során fokozatosan elért színvonalának megtartását, illetve alapvető feladataink ellátását.

Hálózatfejlesztési tervünk célkitűzései időarányosan megvalósultak. Megnyitottuk Boglárlellén a Kapoli - Házat, Lakócsán a Horvát Nemzetiségi Tájházat. Folytatódott a somogyvári történelmi emlékhely objektumainak régészeti feltárása és műemléki helyreállítása. Folytattuk a szennai Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény tervszerű fejlesztését.

Raktárépületeink műszaki állapotát tekintve nem tudtunk lényeges előrehaladást elérni. A batéi II. sz. raktár tetőszerkezetének legsürgősebb javítását elvégeztettük, a csurgói helytörténeti gyűjtemény anyaga az ideiglenes épület folyamatos beázása következtében közvetlen veszélybe került.

Jelentősen előrehaladt a megyei múzeum épületében a biztonságosabb és kulturáltabb körülmények kialakítása. Megkezdődött a teljesen elavult, közvetlen veszélyforrást jelentő elektromos hálózat felújítása. Szerény mértékben javultak a biztonsági feltételek a vidéki alintézményeknél is.

Gyűjteménygyarapító tevékenységünk kiegyensúlyozottságára,

tervszerűségére kedvezőtlenül hatott, hogy erre a célra számottevő pénzeszközöket csak az év második felében fordíthattunk. Ennek ellenére jelentős muzeális emlékekkel gyarapodtak gyűjteményeink. Folytattuk a megyei múzeum épületében, a batéi I. és II. sz. raktárépületben a szakmai követelményeknek megfelelő körülmények kialakítását. *minél? alapvetően jelentős!*

Csökkentettük a gyűjteményi anyag előírás szerű nyilvántartása terén mutatkozó lemaradást. Megkezdődött az egyes gyűjtemények állományrevíziója.

szakmai tevékenység
Javult a szakmai tevékenységet segítő korszerű technikai eszközökkel való ellátottságunk színvonala. A tárgyévben megkezdtük a néprajzi audiovizuális stúdió kialakítását. Beszerztünk egy Commodore 64-es személyi számítógépet. A korábban pályázaton nyert videomagnóhoz színes televíziót vásároltunk. Preparátor műhelyünk részére az alapvető felszerelést biztosítottuk.

Jelentősen fejlődött tudományos kutató és feldolgozó tevékenységünk. Több szakmai osztályon megkezdődött a feltáratlan gyűjteményi anyag, illetve egyes hagyatékok tudományos feldolgozása. (Az Együd-hagyatékok feldolgozása terén nem tudunk érdemben előrelépni.) Munkatársaink jelentős publikációs tevékenységet folytattak. A múzeumi évkönyv soron következő két kötetének elkészítése és kiadása áthúzódó feladat. Figyelemre méltó sikert aratott Dr. Takáts Gyula - kiadásunkban megjelent - "Somogyi pásztorvilág" című kötete.

Kiállítói tevékenységünk színvonalasan szolgálta a tudományos eredmények népszerűsítését, a vizuális kultúra terjesztését, bár tapasztalataink szerint a szellemi és dologi ráfordítás hatékonyságát kedvezőtlenül befolyásolta a kiállítások túl magas száma.

Színesebbé, vonzóbbá vált közművelődési munkánk. Hatékony-
ságát viszont nem csekély mértékben gátolja propagandánk
változatlanul alacsony színvonala.

Létszámunk a korábbi éveknél szerényebb mértékű emelkedést
mutat. A nyugdíjba vonult Szita Ferencné gazdasági vezető
helyét Varga Csilla közgazdász töltötte be. Szellő János
általános igazgatóhelyettes szeptember 1-től dolgozik a múzeumnál.

A múzeumi dolgozók munkakörülményei csak egyes részlegeknél
változtak kedvező irányban. A megyeszékhely művelődési in-
tézményeinél dolgozó értelmiségiek között - úgy tűnik - vál-
tozatlanul a muzeológusok jövedelmi szintje a legalacsonyabb.
A tárgyévben két dolgozónk jutott (OTP.) lakáshoz. A rend-
kívül kedvezőtlen hatású fluktuáció megszüntetésére irányuló
törekvéseink nem jártak kellő eredménnyel.

Fejlődött - bár nem konfliktusmentesen - a megyei múzeum
egyes osztályai közötti munkamegosztás és együttműködés.
Ellenben nem volt megfelelő a megyei múzeum és a vidéki
alintézmények között a tevékenység összehangolása.

Tovább fejlődött a más intézményekkel kialakított együttmű-
ködésünk, amely a közművelődés területén a Kilian György Vá-
rosi Művelődési Központtal, szakmai - tudományos téren pe-
dig a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Kaposvári Állatte-
nyésztési Karával alakult különösen eredményessé.

Szakmai és gazdasági tevékenységünkről részletesen a további
fejezetekben számolunk be.

NY 2858-10M
KÖRÖSI BÉLA

II. TUDOMÁNYOS SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

I. TERMÉSZETTUDOMÁNY

1.1. A szakág helyzete

A szakági tevékenység bázisa a megyei múzeum természettudományi osztálya. Az osztály személyi összetétele a tárgyévben részben megváltozott. Január 1-től van múzeumunknál Nagy Lóránt gerinces preparátor és Sási Jánosné részfoglalkozású adminisztrátor. Dr. Uherkovich Ákos részfoglalkozású tudományos főmunkatárs munkatárs munkaviszonya megszűnt. Juhász Magdolna osztályvezető márciusban GYED-re távozott, feladatát Ábrahám Levente vette át. Simon Miklósné december 20-tól betegállományba került.

Szakmai technikai eszközök beszerzésére 68 m Ft-ot fordítottunk. A preparátor műhely alapvető felszerelése megtörtént.

1.2 Gyűjteménygyarapítás

A tárgyévben a személyi feltételek változásával összefüggésben, szerényebb mértékű volt a herbárium gyarapodása, növekedett viszont gerinces gyűjteményünk. A legjelentősebben rovargyűjteményünk gyarapodott.

Gyűjteménygyarapításra 31 m Ft-ot fordítottunk. Vétel útján jutottunk meg egy 15 ezer darabos lepkegyűjteményhez. A vásárláshoz és saját gyűjtésünkhöz képest, az ajándékozás révén történt gyarapodás nem volt jelentős.

Tárgyévi gyarapítás:

herbárium:	200	db
lepke:	2.100	db
recésszárnyú:	1.000.	db
egyéb rovar:	300	db
csiga:	200	db
gerinces:	107	db
fotonegatív:	30	db
dia:	776	db

1985-1986
1985-1986
1985-1986

1.3. Gyűjteménykezelés

Természettudományi gyűjteményünk a megyei múzeum központi épületében van elhelyezve. A raktározás körülményeiben jeleltős változás nem történt.

A gyűjteményi anyag fertőtlenítése négy alkalommal (évszakonként) megtörtént. Befejeződött az 1985-ben gyűjtött rovaranyag preparálása. Az 1986-ban gyűjtött gerinces és gerinctelen anyag preparálása átnéződik a következő évre is, a tárgyévben 44 db gerinces állat preparálása történt meg.

Megkezdjük a rovargyűjtemény rendezését, jelenleg az anyag 30%-a szakszerűen tárolt, hozzáférhető.

A leltárköteles (gerinces) anyagot beletároltuk, az egyéb gyűjtött anyagot gyűjteménybe (szekrénykataszter) soroltuk.

1.4. Tudományos kutatás és feldolgozás

Ábrahám Levente

Folytatta Belső-Somogy lepkefaunájának vizsgálatát. 25 terepnap alkalmával végzett adatgyűjtést. A Kaposfőn működő fénycsapda anyagát feldolgozta, jegyzőkönyvezte.

Megkezdte a Zselic Tájvédelmi Körzet lepkefaunájának vizsgálatát. 10 terepnap alkalmával végzett megfigyeléseket. Lipótfőn fénycsapdát állítottak fel, amelynek anyagát feldolgozta.

Regionális együttműködés keretében folytatta kutatásait a Bakonyban. 12 terepnapot töltött adatok gyűjtésével. Tészt fénycsapdát helyezett el, a bakonyi fénycsapda anyagát jegyzőkönyvezte.

"Dudar környékének nagy lepkefaunája (makrolepidoptera)" - Dr. Uherkovich Ákossal közös - tanulmánya elkészült.

Faunisztikai adatokat gyűjtött a Dél-Dunántúl (3 terepnapon) és a Bakony (12 terepnapon) recésszárnú rovarfaunájáról. Megkezdte a gyűjtött anyag feldolgozását.

Tömösváry Tibor

NA 2858-20M
1986.12.12.

Folytatta Somogy megye madárvilágának faunisztikai vizsgálatát. 67 terepnapot töltött Belső-Somogyban a rétisas állomány és a fekete gólya állomány felmérése céljából. Elkészült "A rétisas állomány vizsgálata Somogy megyében - különös tekintettel természetvédelmi jelentőségére (1980-1986)" című kézírata.

Megkezdte a Kis-Balaton (3 terepnap) és a Marcali Víztároló (évszakonként 2 nap) madárvilágának vizsgálatát.

Adatokat gyűjtött montán madárfajok Somogy megyei fészkeléséről. A gyűjtött adatokat jegyzőkönyvezte.

1.5. Szakági közművelődési munka

Saját állandó természettudományi kiállítás nem nyílt.

Májustól látogatható Siófokon Kövecses-Varga Lajos "A Kárpát-medence ásványai" című magánkiállítása. A tárgyévben 2 időszaki kiállítás rendezésére került sor.

A munkatársaink által tartott természettudományi ismeretterjesztő előadások (A), Tárlatvezetések (B), kiállítás megnyitók (C), gyermekfoglalkozások (D), szakköri foglalkozások (E), száma a tárgyévben az alábbiak szerint alakult:

	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Ábrahám Levente:	8	5	1	5	15
Tömösváry Tibor:	15	-	-	6	18
Nagy Lóránt:	9	4	-	6	18

Tömösváry Tibor és Cs. Hegedűs Erika zsűri tagok voltak a Természetjáró Úttörők megyei vetélkedőjén. Tömösváry Tibor, Ábrahám Levente és Nagy Lóránt közreműködtek a "Fekete István Természetvédelmi Vetélkedő" megrendezésében.

Az általános iskolások részvételével működő természetvédelmi szakkört Ábrahám Levente és Nagy Lóránt, a 14 éven felüliek természetvédelmi klubját Tömösváry Tibor vezette. A szakkör és a klub munkájáról TV- műsor is készült.

Tömösváry Tibor, Nagy Lóránt és Ábrahám Levente augusztus 1-től 2 hetes természetvédelmi szaktábort szervezett Szabás községben. A december 29-től Boronkán szervezett 1 hetes téli természetvédelmi tábort Nagy Lóránt és Tömösváry Tibor vezette. A júniusban szervezett barcsi természetvédelmi szaktáborban Ábrahám Levente, Tömösváry Tibor és Nagy Lóránt 13-3-3 napig tevékenykedett.

A Múzeumi Hónap keretében rendezett természettudományi héten (naponta 5 óráig) a megyei múzeum előtt Wolf Csilla és Simon Miklósné természettudományi ismeretterjesztő könyveket, matricákat és könyvjelzőket árult - nagy "közönségsikerrel".

Munkatársaink folytatták ismeretterjesztő publikációs tevékenységüket.

Ábrahám Levente "A jég világa" című cikke a Múzeumi Tájékoztató júniusi, "A Kárpát-medence ásványai" című írása a novemberi számban jelent meg. "Védett lepke", "Tavaszköszöntő hírnök" "Vándorló lepkék", "A bábrabló", "A műmükék", és "Vízifátyolok a Zselicben" címmel cikkeket közölt a Somogyi Néplap különböző számaiban. Tömösváry Tibor a Falurádió augusztus 5-i adásában nyilatkozott a természetvédelem időszerű kérdéseiről.

1.6. Egyéb szakmai tevékenység

Tömösváry Tibor a Hivatásos Vadászok Országos Vetélkedőjén (Lábod) a Természetvédelmi Szekció szürielnökeként vett részt. A tárgyévben is ellátta a Magyar Madártani Egyesület helyi csoportjának titkári teendőit.

Személyi Levéltár
N+2858-2011
Képtár

Belépett az Európai Rétisas-védelmi Társaságba, amelynek meghívása révén előadást tartott Heidelbergben "A magyar rétisas állomány helyzete - tíz esztendő kutatása tükrében" címmel. Részt vett a természetvédelmi szakkörvezetők Balatona-földváron rendezett országos találkozóján márciusban. Cs. Hegedűs Erikával közösen összeállította a TKM vetélkedő természettudományi kérdéseit.

Nagy Lóránttal közösen résztvett a szarvasi nemzetközi sólymászta-lálkozón és a szegedi II. Nemzetközi Madártani Konferencián.

Mindketten közreműködtek a májusban Kaposváron rendezett Európai Vidravédelmi Konferencia előkészítésében.

Ábrahám Levente - Nagy Lóránttal együtt - részt vett Gyöngyösön a vidéki természettudományi múzeológusok országos találkozásán.

Aktívan részt vett a Bakonykutató Csoport és a Mecsek- és Környéke Kutatócsoport tevékenységében, tagja a Magyar Biológiai Társaságnak és az Európai Lepkés Szövetségnek.

2. RÉGÉSZET

2.1. A szakág helyzete

A szakági tevékenység bázisa a megyei múzeum régészeti osztálya. Az osztály munkájának személyi feltételei a tárgyévben megváltoztak.

Augusztusban Egry Ildikó, októberben Locz Zsuzsanna távozott az osztályról. Az adminisztrátori helyet november 1-től Sebők Szilvia gépíró-adminisztrátor tölti be. M. Hrotkó Zsuzsanna májustól gyermekgondozási szabadságon ill. táppénzes állományban volt.

Vendégásatóként és szakértőként vett részt a munkában:
 Dr. Bakay Kornél, és Dr. Gömöri János.

A régészeti osztály felszerelésének gyarapítására 56 m Ft-ot (31 m Ft-ot dexion salgó polcokra, 5 m Ft-ot fényképezőgépre és tartozékaira, 20 m Ft-ot ásatási felszerelésre) fordítottunk.

A vörsei ásatási bázis fenntartására saját forrásból 6 m Ft-ot fordítottunk.

2.2. Gyűjteménygyarapítás, ásatások

Régészeti gyűjteményeink tárgyévi gyarapodása az alábbi:

tárgy:	13.000	db
fotónegatív:	1.500	db
dia:	1.200	db
adattár:	850	lap

Az év során 827 m Ft-ot fordítottunk ásatásra, illetőleg egyéb terepmunkákra. Ebből külső támogatás 70 m Ft volt.

Az alábbi ásatásokra és terepmunkákra került sor:

Nagyberki - Szalacska:

A sáncok felméréseivel befejeződtek a geodéziai munkák a bronzkori földvár területén.

Felelős vezető: Honti Szilvia, munkatársa Tálós János

Ráfordítás: 272 m Ft.

Szőllősgyőrök - Béke MgtSz homokbányája:

A homokbányászás, ill. annak korábbi előkészítő munkálatai római kori települést pusztítottak el. A leletmentés során 4 korai római kori objektum maradványát sikerült rögzíteni.

Ásatásvezető: Németh Péter

Ráfordítás: 7 000 Ft.-

Időtartam: Aug. 4-8.

Rádpusztá - Temetőalja:

A földkitermelés miatt szükségessé vált leletmentés során 35 korai római kori (kelta) és 3 réz- ill. bronzkori objektum, valamint VIII-IX. sz-i. temető 8 sírja került elő.

Ásatásvezető: Honti Szilvia

Munkatársak: dr. Költő László, Németh Péter, valamint Gál Zoltán, Pető Csaba és Tálós János

Ráfordítás: 6 000 Ft

Időtartam: máj. 7. és júl 30. között több alkalommal.

Zamárdi - Gépállomás:

Földkitermelés során avar és római kori település, valamint kohótelep maradványai kerültek elő. A kohótelep korszak-behatárolására az OMBKE Kohászattörténelmi Bizottsága által biztosított fedezetből dr. Gömöri János végzett szondázást, melynek során egy korai avar korinak meghatározható kohót tárt fel.

Munkatársak: Bárdos Edith, valamint Gál Zoltán és Pető Csaba
Ráfordítás: 20 m Ft (OMBKE)
Időtartam: okt. 28-31.

Somogyvár - Kupavárhegy:

Folytatódott a kolostoregyüttes feltárása, melynek leg-
jelentősebb lelete egy pápai ólombulla.

Ásatásvezető: Dr. Bakay Kornél

Ráfordítás: 261 m Ft.

Időtartam: júl. 1-aug. 28.

Segesd:

Tárgyévben az eddigi ásatási területek rekultiválása, a
tulajdonosok kártalanítása történt meg.

Felelős vezető: Dr. Magyar Kálmán

Ráfordítás: 50 m Ft

Babócsa - Nárciszos:

Az ásatás során sikerült feltárni Babócsa Árpádkori, valamint
gótikus templomát, a hozzájuk tartozó temető sirjaival.

A feltárt épületmaradványok állagmegóvása a babócsai községi
tanács támogatásával megtörtént, a falmaradványok romkert-
szerű bemutatásának terve elkészült.

Ásatásvezető: Dr. Magyar Kálmán

Ráfordítás: saját költségvetésből 107 m Ft + 50 m Ft
községi tanácsi támogatás

Somogy megye középkori földvárainak terepbejárással
történő feltérképezése során elkészült Bélavár, Zákány,
Órtilos, Csurgó, Somogyzsitfa, Kéthely, Berzence, Mező-
csokonya, Kaposvár-Ropoly földvárainak geodéziai felmérése.
A topográfiai munka vezetője: Dr. Magyar Kálmán
Ráfordítás: 54 m Ft.

Honti Szilvia, dr. Költő László és Németh Péter G. Boglárlelle környékén végzett terepbejárást a Boglárlelle-i monográfia adatgyűjtéséhez kapcsolódóan.

A fentieken kívül a régészeti osztály dolgozói a tárgyév során 22 alkalommal végeztek helyszinelést, illetve kisebb leletmentést.

2.3. Gyűjteménykezelés

A megyei múzeumban a régészeti raktárterület 18 m²-es bővítésével vált kialakíthatóvá a leltározásra és restaurálásra váró leletek őrzésére szolgáló raktárszoba. Felszerelésével megkezdődött a végleges raktári ~~rend~~ kialakítása. A leltározott anyag végleges raktározási rendszerének kialakítása megtörtént, a biztonságos őrzés megoldott.

A leletek restaurálása általában egy-két évvel követi a feltárást. A kerámia anyag tisztítását többnyire az ásatások helyszínén megoldjuk. A kerámia és a középkori fémanyag restaurálása a feltárást követő évben általában elkészül, egyéb leletek kezelése állapotuk és a restaurátor műhely ilyen irányú kisebb kapacitása miatt lassabban halad.

Tárgyévben a megyei múzeum restaurátor osztályán kívül a kis-balatoni együttműködés kapcsán az MTA Régészeti Intézetében is történt restaurálás. A kezelt tárgyak száma az alábbiak szerint alakult:

Somogy megyei múzeum		MTA RI.
Tisztított	15.057 db	-
Konzervált	8.948 db	210 db
Restaurált	408 db	50 db
Összesen:	24.413 db	260 db

Megkezdődött a tárgyi gyűjtemény revíziója, megtörtént a leltározott anyag végleges raktározási rendszerének kialakítása.

Gál Zoltán adattáros elvégezte a régészeti fotótár revízióját, valamint megtörtént a végleges diatár kialakítása.

Tárgyévben leltározott régészeti gyűjtemények:

Leltározott tárgy	2.130	db
gyarapodási naplózott tárgy:	7	db
fotónegatív:	1.278	db
dia:	1.064	db
tárgyleíró karton:	122	db
fotókarton:	680	db
leltározott adattár	322	lap

2.4. Tudományos kutatás és feldolgozás

Egry Ildikó:

Elkészítette "Domaszék és környéke régészeti topográfiája" című egyetemi szakdolgozatát.

Honti Szilvia

Részt vett a Prähistorische Bronzefunde munkálataiban, melynek során a MNM-ban őrzött Somogy-, Zala- és Vas megyei bronz sarlók és tokos balták leírását, kartonozását végezte.

Befejezte "Somogy-megye későbronzkori története" c. doktori disszertációjának anyaggyűjtését és a kis-balatoni két nagy bronzkori temető (Vörs-Battyáni disznólegelő, Papkert "B") leírását.

Befejezte az anyaggyűjtést Boglárlelle város-monográfiájának "Boglárlelle régészeti története a honfoglalásig" c. fejezetéhez.

Somogyi Megyei Múzeum
VA. 2858-2011
Régészeti Osztály

Németh Péter Gergely:

Elkészítette "Kelta lándzsák " c. egyetemi szakdolgozatát.

Részt vett a Magyar Nemzeti Múzeum kelta kori leleteinek feldolgozásában.

Dr. Magyar Kálmán:

Folyamatosan dolgozik "Ispánsági és nemzetégi központok Somogyban" témájú Kandidátusi disszertációja előkészítésén.

Befejezte anyaggyűjtését a boglárlelleli város-monográfia középkori fejezetéhez.

Megjelent munkái:

Ispánsági és nemzetségi központok kutatása Somogyban = középkori régészetünk újabb eredményei és időszakos feladatai 132-142. o. (Bp. 1985:)

Kéziratban elkészítette: Régészeti és a honismereti mozgalom, Segesd régészeti története és a somogyi középkor legújabb régészeti kutatási eredményeiről beszámoló tanulmányait.

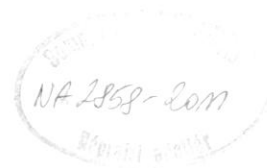
Dr. Költő László:

Az MTA debreceni Atomagkutató Intézetével között együttműködés keretében a Veszprém megyei Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum és a Somogy megyei Múzeum gyűjteményéből összesen 153 db bronz és ezüst tárgy analízisét végezte el.

Folytatta az adatgyűjtést a Vörs-Papkert "B" temető régészeti anyagának feldolgozásához, valamint archeometriai témájú irodalmi feltáró munkáját.

Részt vett a Természettudományi Múzeummal és a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem kaposvári Állattenyésztési Karával együttműködve az aminosav-tartalmon alapuló kormeghatározási módszer kidolgozásában, valamint a referencia anyag összegyűjtésében. (A Tudományszervezési és Informatikai Intézethez

benyújtott pályázaton a téma kidolgozásához 200 m Ft-ot nyertünk.)

2.5. Szakági közművelődési munka

Állandó régészeti kiállítás a tárgyévben nem nyílt.
Régészeti osztályunk munkatársai 4 időszaki kiállítást rendeztek.

A munkatársaink által tartott régészeti tárgyú ismeretterjesztő előadások (A), tárlatvezetések (B), kiállítás megnyitók (C), gyermekfoglalkozások (D) és szakköri foglalkozások (E) száma a tárgyévben az alábbiak szerint alakult:

	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Dr. Költő László	4	9	-	-	-
Dr. Magyar Kálmán	23	11	1	1	-
Honti Szilvia	4	3	-	2	2
Németh P. Gergely	2	2	-	1	-
Cs. Hegedűs Erika (közművelődési oszt. vez.)	-	3	-	4	-

Dr. Magyar Kálmán továbbra is ellátta a Somogyi Múzeumok Baráti Köre titkári teendőit.

Tárgyévben dr. Magyar Kálmán alábbi ismeretterjesztő publikációi jelentek meg:

Bodrog-Bü nemzeti központja = Élet és Tud. 1986/6. 178-180.o.

A "menthetetlen" kaposvári vár = Somogy 1986/5. 86-90.o.

A segesdi királynéi ispánság kutatása /1981-85/ = Somogyi Honismereti Híradó 1986/2. 4-9. o.

Vita a kaposvári várról = SMK Hálózati Tájékoztató (különszám) 9-20. o. /1986./

2.6. Egyéb szakági tevékenység

Dr. Költő László:

Ellátta a VEAB Archeometriai Munkabizottsága titkári teendőit és részt vett az Iparrégészeti Munkabizottság munkájában.

Szerkeszti az "Archeometriai kutatások Magyarországon" c. kötetet.

Előkészítette a Vörs-Papkert "B" temető antropológiai és archeozoológiai vizsgálatait, melyet a Természettudományi Múzeum Embertani Tárának, illetve a Mezőgazdasági Múzeum és a MTA Régészeti Intézetének munkatársai végeznek el.

Részt vett a kaposvári Tudósklub munkájában.

Dr. Magyar Kálmán:

Előadást tartott a MTA Régészeti Bizottsága Középkori Albizottságában jún. 4-én, "Somogy megye régészeti emlékeinek feltárása (1980-85)" címmel.

Részt vett a kaposvári Tudósklub munkájában.

Honti Szilvia:

Későbronzkori temetők a Kis-Balaton területén címmel tartott előadást a Régészeti Társulat ülésén (ápr. 24.).

Részt vett Jugoszláviában a szeptember 26-án Koprivnicán és október 15-én Viroviticán tartott őskori régészeti konferencián és tapasztalat cserén.

Németh Péter Gergely:

Őskori régészeti konferencián és tapasztalatcserén vett részt szeptember 26-án Koprivnicán és október 15-én Viroviticán.

Az arhaeometriai feladatok megoldásában a régészeti osztály az alábbi intézményekkel működött együtt:

Az MTA debreceni Atommagkutató Intézetével és a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Kaposvári Állattenyésztési Karával tudományos kutatási együttműködés keretében, valamint a Központi Állami Kórház Röntgen Osztályával és a Természet-tudományi Múzeum Embertani Tárával.

3. NÉPRAJZ

3.1. A szakág helyzete

A szakági tevékenység bázisa a megyei múzeum néprajzi osztálya. Az osztály tevékenységének személyi feltételei a tárgyévben megváltoztak. Márciusban megvált intézményunktól Molnár Ágnes. Május 1-vel került az osztályra Bergics Lajos részfoglalkozású hangtári gyűjteménykezelő, június 1-vel Nyakas József részfoglalkozású zenetanár.

A szakági tevékenységben részt vett a barcsi, csurgói, marcali és a szennai alintézmény vezetője, a megyei múzeumigazgató és a restaurátor- és technikai osztály vezetője is.

A tárgyév során szakmai felszerelés vásárlására 76a Ft-ot fordítottunk. Ebből 60 a Ft ráfordítással megkezdtük a néprajzi hangstúdió kialakítását. *nyitni az 1986. évi 300. l. p!*

Az osztály munkakörülményeiben nem állt be lényeges változás.

3.2. Gyűjteménygyarapítás

Tematikus gyűjtés keretében egy mézaskalács- és egy fagyaltkészítő műhely felszerelésével gyarapodott a megyei múzeum, egy paraszti ház berendezési tárgyaival a csurgói gyűjtemény. A szennai gyűjtemény részére megvásároltunk egy pártói kismemesi lakóházat. Barcson és Marcaliban tematikus gyűjtés nem folyt.

Gyűjteménygyarapításra 48 a Ft-ot fordítottunk. Ajándékozás révén nem gyarapodott néprajzi anyagunk.

Tárgyévi gyűjteménygyarapodás

	Kaposvár	Marcali	Barcs	Csurgó	
tárgy:	158	25	9	82	db
fotó:	856	--	115	--	db
adattár:	2.104	371	2.491	--	lap
hangtár:	69	--	--	--	kazetta

1958. 10. 11.
NA 2858-1011
Néprajzi adattár

3.3. Gyűjteménykezelés

A raktárak leromlott állapota következtében néprajzi gyűjtemények egy része közvetlen veszélybe került. A csurgói gyűjtemény ideiglenes épületének folyamatos ^{bevétele} ~~bevétele~~ miatt, meg kellett kezdenünk az anyag Batéba szállítását. A batéi I. raktár klímaviszonyai (fűthetetlen) pedig, textilanyagunk Kaposvárra szállítását tette szükségessé. *egelőre csak ut*

A tárgyévben Zamárdiban, Marcaliban és Szennán került sor a néprajzi anyag restaurátori szemléjére. A restaurátor csoport a néprajzi tárgyak kezelése során 58 db tisztítást, 349 db konzerválást és 12 db restaurálást ~~végezte~~ ^{végzett} el. Folytatódott a megyei múzeumban a fotótár állományrevíziója. Nyilvántartási munkák az alábbiak szerint alakult:

Kaposváron beleltároztunk 133 db tárgyat, 795 db fotót, 2104 adattári lapot. 57 db leírókartont készítettünk.

Marcaliban beleltároztunk 25 db tárgyat és 371 adattári lapot. 25 db ~~tárgyat~~-és-3 leírókartont készítettünk.

Barcsom beleltároztunk 181 db tárgyat, 115 db fotót és 2.491 adattári lapot. 181 db leírókartont készítettünk.

A szennai falumúzeumban felépítettük a szalacskahegyi uradalmi présházat és a szokogyszobi lakónházat. Újra zsuppoltuk a csökölyi és nagybajomi épületeket.

3.4. Tudományos kutatás és feldolgozás

Gáll Éva

Kiegészítő kutatást folytatott Szalacskahegy 18-20. századi szőlőműveléséről.

Lezárta összehasonlító történelmi kutatásait Nagyberki 18-20. századi története témakörben.

Folytatta kutatásait a mosdósi Historia Parochiae 20. századi anyagában.

Megkezdte kutatásait Nagyberki-Szalacskahegyen a Szent Antal napi búcsú témakörben.

Magyar Néprajzi Múzeum
NA 2858-2011
Kézirat

Lezárta összehasonlító viselettörténeti kutatását a JPM (Pécs) és a megyei múzeum népviselet gyűjteményében.

Lezárta adatfeldolgozó kutatásait a csurgói szőlőhegy paraszti szőlőműveléséről.

Kidolgozta az archív fotógyűjtemény szakrendjét. Közreműködött a Porlepte ösvények c. kiállítási forgatókönyv elkészítésében.

Közreműködött a Somogy megye néprajzi kutatásának hosszútávú tudományos terve c. kézirat elkészítésében.

Szapu Magdolna

Folytatta kutatásait Segesd társadalomszerkezete és szellemi műveltsége témakörben.

Folytatta művelődéstörténeti kutatásait egy Vág-menti magyar falu társadalomszerkezete és szellemi műveltsége a 19-20. században témakörben (településmorfológia, szakirodalmi és levéltári, valamint életmódkutatás.)

Lezárta összehasonlító kutatásait az egyén és közösség kölcsönhatásai Somogyban témakörben.

Lezárta kutatásait a közösségi ünnepek, a karácsonyi ünnepek, szokás- és hiedelemvilága témakörben.

Lezárta morfológiai vizsgálatait a hagyományos somogyi népviselet és kiegészítő témakörben.

Közreműködött a Porlepte ösvények c. kiállítási forgatókönyv elkészítésében.

Közreműködött a Somogy megye néprajzi kutatásának hosszútávú tudományos terve c. kézirat elkészítésében.

Winkler Ferenc

Lezárta kutatásait a somogyi gyermekélet és gyermekjátékok témakörben.

Lezárta kutatásait a dél-dunántúli népművészet különféle ágainak (fafaragás, kerámia, népviselet, folklór, stb.) történeti korszakai, etnikai jellegzetességei témakörben.

Lezárta kutatásait a magyarországi néprajzi honismereti mozgalom története, munkamódszerei témakörben.

Folytatta összehasonlító történeti-néprajzi kutatásait a dél-dunántúli uradalom 18-20. századi gazdálkodása témakörben.

Folytatta kutatásait a magyarországi népi építkezés megmentésének elmélete és gyakorlata témakörben (doktori disszertáció).

Folytatta összehasonlító kutatásait a (somogyi) néprajzi kutatás története, Gönczi Ferenc kaposvári hagyatékának néprajzi anyaga témakörben.

Lezárta kutatásait Kaposvár századforduló körüli népi építkezésével kapcsolatban.

Lezárta összehasonlító kutatásait a magyar nyelvterület hagyományos temetkezése témakörben.

Elkészítette "Herrschaftsgut in Südungarn"; Népművészet és idegenforgalom " (megjelent: Zalaegerszeg, 1986. MMiK.), " 125 éve született Gönczi Ferenc " (megjelent: Kaposvár, Somogyi Honismereti Híradó 1986/2.), "Az óriás lelke. Utószó és-jegyzetek. (megjelent: Budapest. 1986. Európa.), "A gyermekjáték kutatás Somogy megyében. Gönczi Ferenc és Együd Árpád Emlékezete", "Népművészet a Dél-Dunántúlon" c. kézirat.

Közreműködött a Somogy megye néprajzi kutatásainak hosszútávú tudományos terve c. kézirat elkészítésében.

Molnár Ágnessel közösen elkészítette "A somogyi gyermekvilág" c. kiállítási forgatókönyvet.

Orzsi Zoltán

Folytatta kutatásait a szuloki német népcsoport életmódja a 19-20.században témakörben.

Folytatta kutatásait a Dráva menti magyar és a Lakócsa környéki horvát népcsoport 19-20.századi életmódja témakörben.

Megkezdte kutatásait Barcs társadalomszerkezete a 19. században témakörben.

Sási János

Folytatta kutatásait a surdi szőlőhegy paraszti szőlőművelése témakörben.

Megkezdte kutatásait a pátróiak életmódja a 19-20.században témakörben.

Molnár Ágnes

Elkészítette "A Somogy megyei Múzeum Néprajzi Osztályán található honismereti, helytörténeti dolgozatok jegyzéke" (megjelent: Kaposvár, Somogyi Honismereti Híradó, 1986/2.) c. kéziratát.

Winkler Ferencsel közösen elkészítette "A somogyi gyermekvilág" c. kiállítás forgatókönyvét.

3.5. Szakági közművelődési munka

Új néprajzi állandó kiállítás nem nyílt. A tárgyévben 14 időszaki kiállítás rendezésére került sor.

NA 2858-2011

A munkatársaink által tartott néprajzi tárgyú ismeretterjesztő előadások (A), tárlatvezetések (B), kiállítási megnyitók (C), gyermek- (D) és szakköri foglalkozások (E) száma a tárgyévben az alábbiak szerint alakult:

	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Winkler Ferenc	5	--	1	3	10
Szapu Magdolna	3	--	--	2	2
Gáll Eva	3	--	--	3	7
Bergics Lajos	2	--	--	--	--
Molnár Eva	--	--	--	1	--
Orzsi Zoltán	29	14	--	4	23
B.Kapcár Rozália	1	--	--	--	--
Csepinszky Mária	--	318	--	22	--
Cs. Hegedüs Erika (közműv. oszt. vez.)	--	--	--	2	--
Huszka Judit (népművelő)	--	--	--	7	--

Gáll Eva az Országos Szőlőhegyi kutatótáborban, Csurgón volt kiscsoport vezető, Winkler Ferenc tábor- és kiscsoport vezető a nagyberényi szakközépiskolás diákrádiós táborban.

Gáll Eva, Szapu Magdolna és Winkler Ferenc (kísérleti) forgatókönyvet készítettek egy múzeumi foglalkozás videófelvételéhez.

A Zengő népzenei együttes tagjai - Molnár Eva, Bergics Lajos és Csíkvar Gábor, néprajzi osztályunk munkatársai - tovább folytatták a népzenei kultúra értékeinek hatékony megismertetését és terjesztését. A tárgyévben 35 táncházat rendeztek, 18 jelentős (részben nemzetközi) folklór rendezvényen működtek közre.

Bergics Lajos népzenei speciálkollégiumot vezetett a JPTE-n (Pécs) és a TKF-en (Kaposvár), vonós és furulya alaptanfolyamot irányított a Doktor Sándor Művelődési Központban (Pécs).

A karádi, a buzsáki és a ramonyai (Baranya Megye) hagyományörző együtteseket tárgyévben is a Zengő együttes patronálta.

NA 2858-2011
Képzési

Munkatársaink folytatták ismeretterjesztő publikációs tevékenységüket.

Winkler Ferenc elkészítte "A fa a somogyi ember életében III. Munkaeszközök 1." (megjelent: Kaposvár, Iskolai Szemle 1986/1), "A fa a somogyi ember életében III. Munkaeszközök 2." (megjelent: Kaposvár, Iskolai Szemle 1986/2), "A fa a somogyi ember életében IV. A halottak kertje 1." (megjelent: Kaposvár, Iskolai Szemle 1986/3), "A fa a somogyi ember életében IV. A halottak kertje 2." és "Az óriás lelke. Svájci népmesék. Válogatás, fordítás (megjelent: Budapest. 1986. Európa) c. kéziratait.

3.6. Egyéb szakmai tevékenység

A Magyar Néprajzi Társaságban előadást tartottak Szapu Magda "Somogy megyei és felvidéki cigány életmód kutatások eredményei és tanulságai", Winkler Ferenc "A játékkutatás Somogy megyében..." illetve "Herrschaftsgebiet in Südungarn" (Ethnographia Pannonica) címmel.

Az Országos Néprajzi és Nyelvjárási Pályázat megyei fordulójára érkezett 9 pályamunkát bírálta és nyilvános fórumon értékelte Szapu Magdolna és Gáll Éva.

Szapu Magda és Winkler Ferenc végezte a Zamárdi felnőtt és gyermek honismereti szakkörök szakmai munkaprogramjának ki- és átdolgozását.

Munkatársaink a tárgyévben 12 honismereti kutató szakmai tanácsadását, munkájának tárgyi vagy fotóanyagokkal történő segítségét végezték el.

A megyei Népművészeti Egyesület szakmai munkaprogramját Winkler Ferenc és Gáll Éva dolgozták ki, a kerámia és a fafaragó stúdió munkáját egész évben karton- illetve tárgyválogatással és előkészítéssel segítették. Gáll Éva a megyei textil stúdiót ugyanilyen munkával egész évben segítette.

Tárgyévben Gáll Éva a megyei Honismereti Szakbizottság, Winkler Ferenc a Somogyi Honismereti Híradó szerkesztő bizottsági munkájában vett részt.

Somogyi László Múzeuma
NF 2858-20M
Néprajzi osztály

Eredeti néprajzi forrásanyagot tárt fel, szövegstilizálást és kötet szerkesztést, valamint lektorálást végzett Winkler Ferenc, Dr. Fekete László: Szenna 1936-1944 c. készülő kéziratához .

Molnár Éva és Bergics Lajos a "Hajlik a meggyfa" népzenei verseny, Winkler Ferenc a megyei szakszervezeti népművészeti alkotó pályázat zsűrizésében vett részt.

Winkler Ferenc állította össze a "Somogyi Tükör" vetélkedő megyei döntőjének néprajzi anyagát.

4. TÖRTÉNETTUDOMÁNY - IRODALOMTÖRTÉNET

4.1. A szakág helyzete

A szakági tevékeység bázisa a megyei múzeum történeti osztálya. Az osztály tevékenységének személyi feltételei a tárgyévben változtak. Somogyvári Lászlóné adminisztrátor február 1-től, Németh András segédmúzeológus július 1-től dolgozik múzeumunknál. Varga Éva február 23-án GYED-re távozott, Simonné Pallós Piroska október 15-től tartósan betegállományba került.

A szakági tevékenységben részt vett a megyei múzeumigazgató és a marcali múzeum részfoglalkozású munkatársa, Dr. Gál József is.

Szakmai felszerelés vásárlására 130 m. Ft-ot fordítottunk, ebből a legjelentősebb tételt a történeti osztályon elhelyezett személyi számítógép jelentette.

A tárgyév végén megkezdődött az osztály munkaszobáinak kifestése, munkakörülményeink egyébként nem változtak.

4.2. Gyűjteménygyarapítás

Tárgyi gyűjteményünk elsősorban iskolatörténeti és a városi életmód jellegzetes emlékeivel (bútorok, ruházati darabok, háztartási eszközök, stb.) gyarapodott. Jelentős mennyiségű párttörténeti vonatkozású anyagot vettünk át a megyei pártarchívumtól.

Gyűjteménygyarapításra 92 m Ft-ot fordítottunk.

Tárgyévi gyarapodás adatai:

	Kaposvár	Marcali	Barcs	
tárgy:	1.129	--	171	db
dokumentum:	4.190	--	5.145	lap
adattár:	3.380	371	--	lap
dia:	305	--	--	db
fotónegatív:	365	300	--	db
archív fotó:	968	--	--	db
xerox:	123	--	--	db
könyv:	181	--	--	db

4.3. Gyűjteménykezelés

A tárgyévben befejeződött a batéi Gaál-kastélyban kialakított bútorraktár fertőtlenítése, a fegyvergyűjteménynek a főépületben történő elhelyezése, megkezdődött az iskolatörténeti anyag elhelyezésére kialakított raktárhelyiség fertőtlenítése. A főépületben megtörtént egy 25m² alapterületű raktárhelyiség berendezése, ahol a dokumentumok, -plakát-, nagyméretű fotó-, és a fegyvergyűjtemény egy része került elhelyezésre. Megtörtént a Kozma-hagyaték darabszerű rendezése.

Megkezdődtek a tárgyi anyag tervszerű tisztítási és konzerválási munkálatai. Első ütemben befejeződött az iskolatörténeti bútorok tisztítása, kezelése és a fegyvergyűjtemény ilyen jellegű munkái. A bandériális zászlókkal megkezdődött a textilanyag restaurálása.

A tárgyévben tisztított tárgy 30, konzervált 188 és restaurált 5 db .

Kaposváron beleltároztunk 1.073 db tárgyat, 1835 lap dokumentumot, 3.000 adattári lapot, 305 db diát, 3.025 db fotónegatívet, 436 db archív fotót, 123 db xeroxot.

Elkészítettünk 1.073 db tárgy leírókartont és 6.317 db fotóleírókartont. Megkezdődött a tárgyi anyag revíziója.

Marcaliban beleltároztunk 371 adattári lapot és 300 db fotónegatívet.

Barcsra beleltároztunk 171 db tárgyat és 5.145 lap dokumentumot.

4.4. Tudományos kutatás és feldolgozás

Dr. Takács Éva

Megkezdte a Fonó község paraszti társadalmának történetére vonatkozó adatgyűjtést.

NA 2858-LOM
Központi tárolás

Folytatta Kaposvár iparának történetére vonatkozó kutatásait.

Elkészült "Az ideológiai szemléletváltozások tükröződése az általános iskolai tankönyvekben 1945. után" című és "A Kaposvári Hűtőház munkáskollektívájának kialakulása, viszonyainak változásai a Húskombinát létrejöttéig" című tanulmánya.

Elkészítette az "Iskolánk története - 75. éves a Noszlopy Gáspár Közgazdasági Szakközépiskola" című kiállítási forgatókönyvet.

Dr. Fejesné Bognár Zsuzsa

Folyamatos anyaggyűjtést végzett a Somogy megye irodalmi topográfiája és a Pester Lloyd irodalmi repertóriumának témakörében.

Elkészültek "Írók a történelemben", "Suevica Pannonica - a magyarországi németek archívuma 1984-85-86." és "Nyugatnémet egyetemisták Somogyról./Részletek a heidelbergi egyetemisták utijegyzeteiből/" című kéziratai.

Elkészítette a Lengyel József emlékszoba kiállítási forgatókönyvét.

Elkészítette "Ariszta filozófiájától a mindennapokig (Bevezetés a fenomenológiába)" című tanulmánykötet recenzióját. (megjelent a Műhely 1986.2.számában.)

Simonné Pallós Piroska

A kaposvári eszperantisták tevékenységére vonatkozó anyaggyűjtést végzett.

Elkészítette "A Somogy megyei ifjúsági mozgalom története" című kiállítási forgatókönyvet.

Dr. Mészáros Balázs

Folytatta a Somogyra vonatkozó 18-19. századi megye-leírások feldolgozását.

Somogyi Megyei Híradó
NA 2858-26M
Mórágyi Állami

4.5. Szakági köznevelődési munka

A tárgyévben egy új ²⁰⁰⁹állandó történeti kiállítás nyílt (a Lengyel József Emlékházban Marcaliban. Rendezte: Dr. Fejesné Bognár Zsuzsa). Kiállítási programunk keretében további 13 történeti tárgyú időszakos kiállítás rendezésére került sor.

Más intézmények kiállításain Dr. Takács Éva és Simonné Pallós Piroska egy-egy alkalommal működött közre vendégrendezőként.

A munkatársaink által tartott történeti tárgyú ismeretterjesztő előadások(A), tárlatvezetések(B), kiállítás megnyitók(C), gyermekfoglalkozások(D), szakköri foglalkozások(E) számai a tárgyévben az alábbiak szerint alakultak:

	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Dr. Takács Éva	--	2	1	3	--
Dr. Fej. Bognár Zsuzsa	--	--	--	3	--
Simonné Pallós Piroska	4	2	--	1	--
Inász János	--	--	--	22	--
Dr. Mészáros Balázs	1	--	1	--	--
Szellő János	1	--	--	--	--
Dr. Gál József	19	--	--	--	--
Orszsi Zoltán	10	--	--	--	17

4.6. Egyéb szakmai tevékenység

Dr. Takács Éva részt vesz a Magyar Történelmi Társulat Üzemtörténeti Szakosztályának, a Somogy Megyei HMF Honismereti Bizottságának munkájában, a Somogyi Honismereti Híradó szerkesztésében. Egy somogyi falu társadalma a 19.sz. második felében előadást tartott a Salgótarjánban megrendezett "rendi társadalom - polgári társadalom" című országos konferencián.

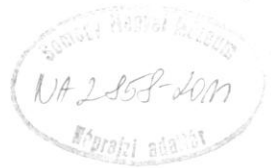
Módszertani útmutatót készített az iskolatörténeti feldolgozások és a falukrónikák készítéséhez.

NA 2858-2011
KÖNYVTÁRSZÁM

Dr. Takács Eva, Simonné Pallós Piroska és Dr. Fejesné Bognár Zsuzsa elkészítette a Somogy Tükör című megyei vetélkedősorozat történeti és irodalmi kérdéseit. 5 alkalommal részt vettek a vetélkedő zsűrijének munkájában, 67 üzemtörténeti pályázatot bíráltak el.

Dr. Fejesné Bognár Zsuzsa módszertani útmutatót készített a Somogy megyei irodalmi topográfia elkészítéséhez.

5. MŰVÉSZETTÖRTÉNET

5.1. A szakág helyzete

A szakági tevékenység bázisa a megyei múzeum képzőművészeti osztálya és a megyei múzeumigazgató helyettes.

Az osztály tevékenységének személyi feltételei a tárgyévben változtak. Horváth János osztályvezető és Gárdonyi Tibor gyűjteménykezelő a két hónapig katonai szolgálatot teljesített. Géger Melinda múzeológus júniustól GYED-re távozott, Martyn Gizella adattáros munkaviszonya júliusban nappali egyetemi továbbtanulás miatt megszűnt.

Gárdonyi Tibor szeptemberben távozott az intézménytől, helyére Csernák Máté került. Baumgartner Zsuzsa adattáros szerződését októbertől részfoglalkozásúvá változtatta.

Az osztály tevékenységét egyes szakági feladatok ellátása során kiegészítette a közművelődési osztály munkatársainak tevékenysége.

Szakmai felszerelésre 11 m Ft-ot fordítottunk. Az osztály elhelyezési körülményei számottevően nem változtak, bár egy helyiséget fel kellett szabadítani az új belső ellenőr számára.

5.2. Gyűjteménygyarapítás

A rendelkezésünkre álló szerény keret nem tette lehetővé, hogy a gyűjtőkörünkbe tartozó klasszikus mesterek alkotásaiból hézgapótló vásárlásokat eszközöljünk. Ennek ellenére sikerült két Rippl-Rónai és egy Bernáth képet vásárolnunk.

Gyűjteménygyarapításra 66 m Ft-ot használtunk fel.

Gyűjteményünk gyarapodásának nagyobb részét a Képző- és Iparművészeti Lektorátus vásárlásaiból intézményünk részére átadott tárgyak teszik.

A tárgyévi gyűjteménygyarapodás adatai:
Képzőművészet:

festmény	55	db
grafika	60	db
szobor	27	db

Iparművészet:

üveg	21	db
kerámia	39	db
textil	21	db

Adattár:

újságcikkek és apró nyomtatvány	219	tétel
dokumentumok	10	tétel
fotó	228	db
diapositív	51	db

5.3. Gyűjteménykezelés

Raktári helyzetünk kielégítő, a tárgyévben nem változott. 47 db grafikát paszparoztunk, 58 db festményt keretestünk. Az iparművészeti gyűjtemény bútorait vidéki raktárunkból beszállítottuk a központi épületben lévő raktárba, közben fertőtleníttük azokat. A Kunffy, Rpll-Rónai és a Bernáth emlékmúzeumban kiállított műtárgyakon karbantartási munkákat (portalanítás, vakrámák, kifeszítése keretjavítás) végeztünk.

5.4. Tudományos kutatás és feldolgozás

Pogány Gábor

Somogy mai képzőművészetére vonatkozó folyamatos adatgyűjtést végzett.

Elkészítette "Kondor Béla szellemi hagyományának hatása a 70-es évtized magyar képzőművészetére" című egyetemi doktori disszertációját.

Elkészült a Tornyai János Emlékkönyvbe írt "A realizmus ma" című tanulmánya és a Németh József monográfiája.

Számos tanulmánya jelent meg a Művészet c. folyóiratban. A 2. számban az "Országos faszobrászati kiállítás", a 4. számban a "Váró Márton-szobrászművész", a 7. számban a "Garabuczy Ágnes festőművész", a 8. számban a "Tenk László festőművész", a 10. számban a "Tóth Ernő festőművész", és a "Szellemi alkotóközösség; Gerzson Pál tanítványai", a 11-12. számban a "Móder Rezső festőművész" és a "Szekeres Emil festőművész" című.

Horváth János

Folyamatos adatgyűjtést és feldolgozó munkát végzett a Somogy művészei a reformkortól a felszabadulásig témakörben; a Kunffy Lajos élete és művészetére és Rippl-Rónai József - a múzeum gyűjteményében található - franciaországi képeire vonatkozóan.

Géger Melinda

Folytatta Galimberti Sándorral és Antoinette Watteauval kapcsolatos kutatásait és feldolgozó tevékenységét.

Elkészült "Cziráki Lajos festőművész" című kéziratja.

A tárgyévben jelent meg a Művészet 11-12. számában "A Rippl-Rónai Ödön gyűjtemény" című tanulmánya.

NA 2858-2011
Néprajzi adatlár

H.Boznár Zsuzsa

Folytatta Goszthonyi Mária festő- és kerámikusművész, valamint az iparművészet Somogyban a századelőn tárgykörben megkezdett adatgyűjtő és feldolgozó munkát.

5.5. Szakági köznevelődési munka

Állandó képző- illetve iparművészeti kiállítást nem nyitottunk. A tárgyévben 46 képzőművészeti és 2 iparművészeti időszakos kiállítás rendezésére került sor.

A munkatársaink által tartott képző- és iparművészeti tárgyú ismeretterjesztő előadások (A), tárlatvezetések (B), kiállítás-megnyitók (C), gyermekfoglalkozások (D) és szakköri foglalkozások (E) száma a tárgyévben az alábbiak szerint alakult:

	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Pogány Gábor	33	15	17	--	--
Horváth János	6	11	1	1	--
Géger Melinda	--	1	--	--	--
Cs.Hegedűs Erika (Köznevelődési ov.)	--	8	--	--	--
Orzsi Zoltán (barcsi múzeumigazgató)	---	--	--	--	19
Dr.Gáll József (helytörténész)	--	--	--	4	--

Munkatársaink folytatták ismeretterjesztő publikációs tevékenységüket.

Pogány Gábor a Múzeumi Tájékoztató 1-2. 4,5,6, és 9. számában írt cikkeket az "Embernyomatok" c. kiállításról, Giczy János, Csizsár Elek, V.Delast Elena, Kiss György, valamint a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Kaposvári, illetve somogyi kiállításairól. Németh Józsefről közölt cikket a Somogyi Néplap augusztus 7-i számában.

Magyar Népművelési Intézet
NA 1858-2011
Rippl-Rónai János

Horváth János a Múzeumi Tájékoztató 5. és 9. számában közölte "Rippl-Rónai rajzai" és "A Démon fegyverei" című írását.

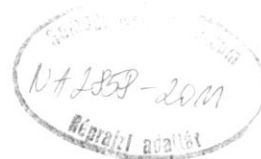
Rippl-Rónai születésének 125. évfordulója kapcsán a Somogyi Néplap május 23-i számában, Raksányi Lajos utolsó kiállítása kapcsán a Somogyi Néplap szeptember 14- számában jelent meg cikke.

Géger Melinda a Múzeumi Tájékoztató 5. számában közölte "Búcsú Martyn Ferenctől" című írását.

5.6. Egyéb szakmai tevékenység

Pogány Gábor a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Dél-Dunántúli Területi Szervezeti vezetőségének, valamint a Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság ellenőrző bizottságának tagja.

Horváth János tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának, festőművészként aktívan részt vesz Somogy megye képzőművészeti közéletében; kiállítása volt az Állami Biztosító megyei igazgatóságán. Tagja a Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaságnak, valamint a Hazafias Népfront Városi Bizottságának. Lektorálta Bernáth Máriának Rippl-Rónairól a Múzeum Évkönyve számára írt tanulmányát.

III. KIEGÉSZÍTŐ SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

1. Restaurátor műhelyek

A megyei múzeum restaurátor csoportja a restaurátor- és technikai osztály keretében működik. A csoport teljesítményét kedvezőtlenül befolyásolta az a körülmény, hogy a tíz restaurátor közül kettő már az előző évben GYED-re távozott, a tárgyévben pedig március 1-vel Csizmazia Judit megvált az intézménytől, majd augusztus 27-én Horváth Péter vonult be sorakatonai szolgálatra. Részben a túlterheltség, az alacsony jövedelemszint, a munkához nehezen nélkülözhető eszközök hiánya, részben személyi problémák miatt, romlott a munkahelyi légkör. Ennek ellenére - mint az alábbi táblázat mutatja - a tárgyévben az előzőhöz képest nőtt a restaurátorok által kezelt tárgyak száma.

A tárgyidőszakban végzett műtárgyvédelmi munkák statisztikai					1985. évi
<u>összesítése:</u>					
	TISZTÍTOTT db	KONZERVÁLT db	RESTAURÁLT db	ÖSSZESEN db	
RÉGÉSZET	15.057	8.948	408	24.413	23.784
NÉPRAJZ	58	349	12	419	497
TÖRTÉNET	30	188	5	223	13
KÉPZŐMŰV.	-	47	1	48	10
IPARMŰV.	1	4	5	10	59
NUMIZMATIKA	-	13	1	14	3
EGYÉB	-	6	3	9	10
ÖSSZESEN	15.146	9.555	435	25.136	24.379

A tárgyidőszakban anyag- és eszközbeszerzésre 60.000.- Ft állt rendelkezésünkre, mely összeget teljes egészében felhasználtunk.

NA 2858-20M
Művelődési osztály

A restaurátor csoport tagjai - elsősorban a múzeumi hónap keretében tartott szakmai héten - kivették részüket a közművelődési munkából is. 17 alkalommal, összesen 245 érdeklődővel ismertették meg munkájukat.

2. Fotóműterem és laboratórium

Az év elején a megyei múzeumban még három fotós dolgozott. Markó László február 17-vel, Tóth Andrea április 1-vel távozott az intézménytől. A helyettük alkalmazott Hortobágyi Róbert július 9-én követte őket. Klencsár Gábor augusztus 1-én állt munkába, de augusztus 27-én megkezdte sorkatonai szolgálatát. Gőzsy Gáborné egyedül maradt a csoportból. E gondok ellenére az évi összteljesítmény számottevő.

A tárgyévben végzett munkák statisztikai összesítője.

	1986	1985
Készített f-f. negatívok össz.:	5.621 kép	7.064 kép
Előhívott f-f. negatív össz.:	6.464 "	10.393 "
Készített színes negatív össz.:	152 "	228 "
Készített színes diapozitív össz.:	3.014 "	2.051 "
Készített f-f. pozitív össz.:	17.364 db	16.724 db

3. Könyvtár

A megyei múzeumi könyvtár a közművelődési osztály keretében működik. Meglévő két könyvtárosunk mellett szeptember 1-től (átmenetileg) két mellékfoglalkozású könyvtárost alkalmaztunk, a könyvtárrendezés meggyorsítása érdekében.

A könyvállomány gyarapítására 160.683 Ft-ot, a könyvek-folyóiratok köttetésére 77.757 Ft-ot, folyóiratok beszerzésére 61.810 Ft-ot fordított az intézmény.

Könyvtárosaink folytatták az 1985-ben megkezdett állomány ellenőrzést. A régi könyvállományból töröltek 1007 kötetet. A duplum példányokból 274 db-ot értékesítettek az antikváriumban, más könyvtáraknak átadtak 153-t, a többi cserére és értékesítésre vár. A revízió kapcsán átrendezték a betűrendes keresztkatalógust és pótolták 900 db hiányzó cédulát. A tárgyévben 613 kötetet katalógizáltak.

A könyvtári munkát nagymértékben akadályozta a megfelelő eszközök, bútorok, stb. továbbra is fennálló hiánya.

4. Grafikai műhely

A megyei múzeum grafikai műhelye a köznevelődési és propaganda osztály keretében működött.

A munkatársak közül Kresznai Zolt augusztusban bevonult katonának, szeptember 1-től alkalmaztuk Lukenics Sándort.

A műhely működési feltételei nem javultak.

IV. KIÁLLÍTÁSOK

A Somogy Megyei múzeumok által rendezett kiállításainak tárgyévi látogatottsága:

Bernáth Aurél Emlékmúzeum, Marcali	1232 fő
Berzsenyi Dániel Emlékmúzeum, Nikla	7326
Beszédes József Vízgazdálkodási Múzeum, Siófok	21404
Csillagvár, Balatonszentgyörgy	20566
Dráva Múzeum, Barcs	28967
Helytörténeti Gyűjtemény, Csurgó (okt.1-től zárva)	898
József Attila Emlékmúzeum, Balatonszárszó	24149
Kaposszentjakabi beencés apátság feltárt romjai	3426
Kunffy Lajos Emlékmúzeum, Somogytúr	2591
Kárpát medence ásványai, Siófok	8450
Latiaca Sándor Emlékmúzeum, Kaposvár	2061
Lengyel József Helytörténeti Múzeum, Marcali	7344
Mozi-Múzeum, Kaposvár	24513
Noszlopy Kúria, Újvárfalva	749
Postamúzeum, Balatonszemes	12024
Rippl-Rónai Emlékmúzeum, Kaposvár	9820
Somogy Megyei Múzeum, Kaposvár	30061
Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény, Szenna	32177
Szántódpusztai Idegenforgalmi és Kulturális központ	44504
Tabi Galéri, Tab	5521
Tájház, Balatonszentgyörgy	4609
Tájház, Buzsák	9075
Tájház, Karád	549
Tájház, Zamárdi (júni.1-től zárva)	206
Talpusház, Vörs	1224
Történelmi Emlékhely, Somogyvár	7453
Tűzoltószertár és kiállítás, Vörs	1850
Zichy Mihály Emlékmúzeum, Zala	31310

Ö s s z e s e n : 344059 fő

Ú j _ á l l a n d ó _ k i á l l í t á s :

Szeptember 12-én Marcaliban megnyílt a Lengyel József Emlékszoba Rendezte: F. Bognár Zsuzsa (a "Helytörténeti és Munkásmozgalmi Múzeum" neve egyidejűleg "Lengyel József Helytörténeti Múzeum"-ra változott)

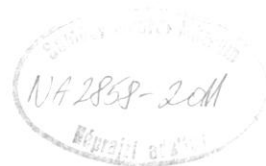
N42858-20M
Könyvtári sorszáma

I d ő s z a k i   k i á l l í t á s o k :

Somogy Megyei Múzeum

(kamaraterem)

Probstner János grafikai (áthúzódo kiáll.)	február 3-ig
O.Papp Gábor festményei és szobrai rendezte:H,Bognár Zsuzsa	febr.5-ápr.13.
Rippl-Rónai József rajzai rendezte: Horváth János	ápr.16-aug.31.
Fodor Lengyel Zoltán grafikai rendezte:H.Bognár Zsuzsa	szeptember 4-22.
Kunffy Lajos festményvázlatai rendezte:Horváth János	szept.25-nov.30.
Oross István grafikai rendezte Lukenics Sándor	dec.02.jan.31.
(I.emelet)	
"A jég világa" - a Természettudományi Múzeum. Kiállítása rendezte:Sipos György,Issák Imre	június 4-től
Amatőr népi iparművészek kiállítása rendezte:Hegedűs Erika-Huszka Judit-Mápitány Orsolya	május 10-28.
Iskolatörténeti kiállítás rendezte:F.Bognár Zsuzsa-Pallós Piroska - Dr.Takács Éva	júl.14-okt.14.
Kiss György szobrászművész éremkiállítása Rendezte:Lukenics Sándor-Matucza Ferenc	okt.23-jan.31.
Somogy nagyjai a képzőművészetben rendezte: Horváth János	május 15-től

- Válogatás a múzeum iparművészeti gyűjteményéből szept.22-okt.5.
rendezte: H.Bognár Zsuzsa
- "A koronától a forintig" okt.6-12.
rendezte:F.Bognár Zsuzsa,Dr.Takács Éva
- Legújabb régészeti leleteink október 13-19.
rendezte:Dr.Költő László-Honti Szilvia-
Németh Péter- Dr.Magyar Kálmán
- A Természettudományi Osztály új szerzeményei október 20-26.
rendezte:Ábrahám Levente,Nagy Lóránt -
Tömösváry Tibor
- Porlepte ösvények? (néprajzi) október 27-jan.20.
rendezte:Szapu Magdolna-Gáll Éva

Somogyi Képtár

- Hajnal Gabriella gobelinjei (áthúzódó kiáll.) január 31-ig. 5600 fő
- "Emberék és pávok" - Móder Rezső fa.kiállítása febr,7-ápr.9. 2708
rendezte: Pogány Gábor
- Tenk László fa. gyűjteményes kiállítása ápr.10-máj.12. 2921
rendezte:Pogány Gábor
- Csiszár Elek fa. gyűjteményes kiállítása máj.15-júl.14 4159
rendezte: Pogány Gábor
- Németh József fa. gyűjteményes kiállítása júl.18-aug.31. 3955
rendezte:Pogány Gábor
- Dál-Alföldi Területi Szervezet kiáll.(Hód-
mezővásárhely) rendezte:Horváth János szept.4-28. 2473
- Cziráki Lajos fa. kiállítása okt.2- nov.17. 2957
rendezte: Géger Melinda

Topor András fm. gyűjteményes kiállítása
(Fonyódi Iskola) rendezte: Topor András
Ö s s z e s e n :

nov.20-febr.2. 1529

26.302 fő

K a p o s v á r i Galéria

"Emléknyomatok" (áthúzódo kiállítás)

febr.28-ig. 1046 fő

Japán plakátok
rendezte Matucza Ferenc

márc.1-30. 382

Fiatalképzőművészek Stúdiója I-V, csoport
I. rendezte: Pogány Gábor
II. rendezte: Szegedi-Magyar-Müller-Tari
III. rendezte: Kapitány Orsolya
IV. rendezte: Pogány Gábor
V. rendezte: Huzsák Judit

ápr.1-től jún.30. 1213

Lengyel Képzőművészek Szövetsége Opolei
Területi Szervezetének kiállítása
rendezte: Pogány Gábor

július 3-20. 249

Záborszky Gábor fm.-kiállítása
rendezte: Záborszky Gábor

aug.1-szept.21. 653

A Nagyatádi Faszobrász Alkotótelep kiáll.
rendezte: Horváth János

szept.25-nov.10. 681

A térképészeti művészete (Holland
Nagykövetség kiállítása)
rendezte: Matucza Ferenc

nov.13-dec.19. 680

Alain Le Querrec francia plakátművész
kiállítása rendezte: Lukeács Sándor

dec.24-márc.02.

Ö s s z e s e n :

4904 fő

Mozi-Múzeum

Bemutatkozik a Híradó és Dokumentum Filmstúdió (áthúzódó kiállítás) március 1-ig. 3896 fő

Külföldi filmplakátok I-II. márc.3-ápr.1. 5926
rendezte: Kodák Attila

"Arcok és képek" -Sipos Géza fotókiállítás rendezte:Kodák Attila ápr.2-máj.14. 3615

"5 éves a Mozi-Múzeum" júni.1-nov.15. 6698
rendezte: Kodák Attila

Latinca Sándor Emlékmúzeum

Plakátkiállítás a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum anyagából (áthúzódó kiállítás) március 10-ig.

A Magyar Tanácsköztársaság plakátjai (a Szombathelyi Forradalmi Múzeum gyűjteményéből) rendezte:Matucza Ferenc márc.15-ápr.14.

Kun Béla (a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum Vándorkiállítása) ápr.17-júni.2.
rendezte:Matucza Ferenc

"40 éves az úttörőmozgalom." június 15-től
rendezte:Pallós Piroska

Dráva Múzeum,Barcs

Naiv Művészet Magyarországon (Válogatás a Magyar Naiv Művészek Múzeumának gyűjteményéből) - áthúzódó kiállítás február 3-ig

Giczey János fm. kiállítása febr.4-ápr.7.
rendezte: Matucza Ferenc

SOMOGYI NÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM
NA 288-2011
Fébruár 1. a. n. a. l.

- Móder Rezső fm. kiállítása
rendezte: Hegedüs Erika, Matucza Ferenc
ápr. 7-máj. 5.
- Fiatalképzőművészek Stúdiója I-III. csop.
I. csop. Hegedüs Erika, Huszka Judit rend.
II. Csop. Matucza Ferenc, Huszka Judit rend.
III. csop. Huszka Judit, Krasznai Zsolt rend.
máj. 8-júl. 28.
- Hangszerkiállítás Boczán Béla hangszerkészítő
munkáiból rendezte: Orzsi Zoltán
aug. 5-szept. 29.
- Somogyi Népművészete
rendezte: Orzsi Zoltán
okt. 15-től
- Lengyel József Helytörténeti Múzeum, Marcali
- Kertész Sándor fm. kiállítása (áthúzódó kiállítás)
V
január 16-ig.
- Válogatás a Somogyi Fotóklub anyagából
rendezte: Matucza Ferenc
jan. 16-febr. 17.
- Ország Lili grafikái (Válogatás az István király
Múzeum anyagából) rendezte: Matucza Ferenc
febr. 20-ápr. 6.
- A Berzsenyi Társaság képzőművész tagjainak kiáll.
rendezte: Géger Meliada
ápr. 18-május 17.
- Somogyi népművészete
rendezte: Winkler Ferenc, Hegedüs Erika
máj. 19-szept. 1.
- Orosz István grafikái
rendezte: Lukács Sándor
szept. 3-okt. 21.
- Ryszard Kowal lengyel fm. kiállítása
rendezte: Horváth János
okt. 28-jan. 19.

Vörös és Kék Kápolna, Boglárlelle

XX. századi szobrok a Szépművészeti Múzeum
gyűjteményéből
rendezte: Cziifka Péterné

máj.25.-jún.23. 1814 f.

Jóna Gudvarvardóttír (Izlan) kerámiái és
Probstner János grafikai
rendezte: H. Bognár Zsuzsa

jún.29.-júl.27. 1000

Kiállítás a Veszprémi Egyházmegyei Múzeum
gyűjteményéből rendezte: Dávid Katalin

aug.3.-szept.14. 4909

Összesen: 7723 f.

Tóparti Galéria, Boglárlelle

Voina Delast Elena fa. kiállítása
rendezte: Pogány Gábor

máj.24.-jún.23. 239 f.

Orosz István grafikai
rendezte: Pogány Gábor

jún.28.-júl.27. 1616

Tenk László fa. kiállítása
rendezte: Matusza Ferenc

aug.2.-szept.2.

Összesen: 1855 f.

Horvát Nemzetiségi Tájház, Lakócsa

566 f.

Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága 25. Kiállítóhelye, Balatonszemes

Sziadbád-Latinovits Zoltán (fotókiállítás)
rendezte: Kincses Károly, Füle Péter

júl.1.-szept.1. 3201 f.

Kapoli Emlékház, Boglárlelle

Id. és ifjabb Kapoli Antal pásztorfaragásai
rendezte: Mándoki László

július 2500 f.

Tájház, Balatonszentgyörgy

Somogyi gyermekvilág
rendezte: Winkler Ferenc

júl.18.-szept.30.

Berzsenyi Dániel Emlékmúzeum, Nikla

Martyn Ferenc Berzsenyi uillusztrációi
rendezte: Matuczka Ferenc

jan.24-aug.31.

I d ő s z a k i _ k i á l l í t á s o k _ a _ m e g y e i _ m ú z e u m i _ h á l ó z a t o n _ k í v ü l :

Berzsenyi Társaság képzőművész tagjainak kiállít- máj.28-júl.10.
tása (Megyei Könyvtár:- Kaposvár)
rendezte: Huszka Judit

Somogy Megyei Képzőművészek kiállítása máj.20-jún.3.
(Fákly Klub, Budapest)
rendezte: Pogány Gábor

Dél-dunántúli Területi Szervezet kiállítása szept.4-28.
(Toronyai János Múzeum, Hódmezővásárhely)
rendezte: Pogány Gábor

Iskolánk története - Dr.Merényi Oszkár és márc.10-24.
Lewin Samu
(Noszlopy Gáspár Szakközépiskola, Kaposvár)
rendezte: Dr.Takács Éva- S.Pallós Pirooska

Iskolatörténeti kiállítás ápr.9-máj.31.
(Tanítóképző Főiskola, Kaposvár)
rendezte: Dr.Takács Éva- S.Pallós Pirooska

"100 éves a Petőfi Sándor Általános Iskola aug.30-szept.6.
(Petőfi Általános Iskola, Kaposvár)
rendezte: Dr.Takács Éva

NA 2858-2011

Latinca Sándor születésének 100. évfordulója
(Kinizsi Pál Élelmiszer Szakközépiskola, Kaposvár)
rendezte: Dr. Takács Éva

ápr. 5-14.

Lakócsa környéki szőttesek
(Művelődési Ház, Lakócsa)
rendezte: Orzsi Zoltán

április-szeptember

Boczán Béla hangszertörténeti gyűjteménye
(Művelődési Ház, Lakócsa)
rendezte: Orzsi Zoltán

április-június

Lakócsa környéki szőttesek
(Művelődési Ház, Barcs)
rendezte: Orzsi Zoltán

november-december

Boczán Béla hangszertörténeti gyűjteménye
(Művelődési Ház, Vízvár)
rendezte: Orzsi Zoltán

július-október

V á n d o r k i á l l í t á s o k

A segesdi ásatások története (Művelődési Ház, Nagyatád
Művelődési Ház, Segesd. Könyvtár-Csurgó)
rendezte: Dr. Magyar Rálmán

"Gyergyai Albert" (Danjannich Kollégium, Kaposvár)
rendezte: Horváth János-Kapitány Orsolya

jan. 29-febr. 28.

"Kaposvár a századfordulón" - fényképezéstörténeti
kiállítás (SÜTÉV., Kaposvár)
rendezte: Dr. Takács Éva

febr. 20-márc. 5.

Halászat a Dráva mentén
(Művelődési Ház, Vízvár és Lakócsa)
rendezte: Orzsi Zoltán

NA-2858-2011
Máprajzi 8.2011

K ü l f ö l d ö n _ r e n d e z e t t _ k i á l l í t á s

Somogy művészeti hagyományai és mai képzőművészete
rednezte: Dr. Mészáros Balázs - Hegedüs Erika

Somogy Népművészete

rednezte: Winkler Ferenc, Dr. Mészáros Balázs, Hegedüs Erika

Nagy Ferenc népi iparművész kiállítása
(Sció/olaszország)

szeptember 14-121.

rednezte: Dr. Mészáros Balázs, Winkler Ferenc

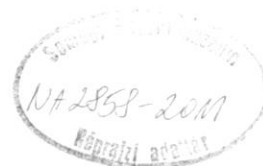
Állandó kiállításaink látogatóinak száma:	344 059
<u>Időszaki " " "</u>	<u>47 051</u>
Ö s s z e s e n :	391 110 fő

Kiállítási programunk az ötéves tervünkben meghatározott célkitűzésekkel összhangban, az éves munkatervünkben foglaltak szerint valósult meg. A tárgyévben egy új állandó és nyolcvanhárom időszaki kiállítás nyílt.

Ezek szakágankénti megosztása:

Természettudományi:	2	történeti:	13
régészeti:	4	képzőművészeti:	46
néprajzi:	14	iparművészeti:	2
		fotó:	3

Kiállításaink közül 53-at szakmúzeológusaink, 23-at közművelődési munkatársaink, 8-at ^{más} múzeumok (Iparművészeti Múzeum, Természettudományi Múzeum, Szépművészeti Múzeum, Baranya Megyei Múzeum, Magyar Színházi Intézet) szakemberi illetve a kiállító művészek rendeztek.

V. KÖZMŰVELŐDÉS ÉS PROPAGANDA

A megyei muzeumi szervezet közművelődési tevékenységének koordinálása a megyei muzeum közművelődési és propaganda osztályának alapvető feladata. Bár közművelődési munkánk észrevehetően gazdagodott az előző évekhez képest, a tárgyév első felében érezhető volt, hogy az e téren szükséges fejlődést nagy mértékben akadályozza közművelődési munkatársainknak az időszaki kiállítások előkészítésével és rendezésével összefüggő túlterheltsége. A tárgyév második felében a kiállításokkal kapcsolatos feladatok részbeni átcsoportosítása, az egyes osztályok közötti jobb munkamegosztás kialakítása kedvező eredményekkel járt.

A munkatársaink által - saját program keretében - tartott ismeretterjesztő előadások /A/, tárlatvezetések /B/, kiállításmegnyitók /C/, gyermekfoglalkozások /D/ és szakköri foglalkozások /E/ száma és szakági megoszlása az alábbiak szerint alakult:

	/A/	/B/	/C/	/D/	/E/
Természettudomány:	21	9	1	17	51
Régészet:	8	33	1	8	2
Néprajz:	24	332	1	33	23
Történettudomány:	9	4	1	29	17
Művészettörténet:	2	35	10	-	19
Műtárgyvédelem:	-	-	-	17	-
Összesen:	64	413	14	104	112

A tárgyévben 15 vendégelőadót fogadtunk. Az előadásokon 3992 hallgató, gyermekfoglalkozásainkon 3605 fő, zömmel általános iskolai tanuló vett részt.

Saját munkatársaink más intézmények meghívásának eleget téve 118 ismeretterjesztő előadást, 8 kiállításmegnyitót tartottak, 2 gyermekfoglalkozást és 19 szakköri foglalkozást vezettek.

A Zengő népzenei együttes tagjai - néprajzi osztályunk munkatársai - saját muzeumunk szervezésében 2, más szervezésben 58 alkalommal tartottak táncbálat.

A más intézményekkel közösen szervezett rendezvények, szakkörök, vetélkedők és pályázatok sikeréhez jelentősen hozzájárult a partnereinkkel évek során kialakított közvetlen munkakapcsolat.

A Kilián György Városi Művelődési Központtal közösen működtettük /a megyei muzeumnál/ a természetvédelmi szakkört /általános iskolások/ és a természetvédelmi klubot /14 éven felüliek részére/. A barcsi Móricz Zsigmond Művelődési Központ ugyancsak közösen szervezte a Dráva Muzeummal az "Ellipszis Kör" /14 év feletti/ és a Képzőművész és Kézműves szakkört, a "Kirándulás a múltba" vetélkedősorozatot. A Dráva Muzeum munkatársai - más oktatási és művelődési intézményekkel is együttműködve - további 10 alkalommal szerveztek honismereti és helytörténeti vetélkedőt.

A megyei muzeum természettudományi és közművelődési osztályának munkatársai közreműködtek a természetjáró uttorók megyei vetélkedőjén.

Különösen sok feladatot adott a KISZ megyei bizottságával és a Latinca Művelődési Központtal közösen szervezett "Somogyi Tükör" műveltségi vetélkedő, amelyre 142 szocialista brigád és 47 KISZ alapszervezet nevezett be. Munkatársaink öt forduló feladatait állították össze, hét döntőn vettek részt a zsűriben. 67 beérkező pályázatot a történeti osztály, 189 feladatlapot és 134 beszámolót a közművelődési osztály munkatársai bíráltak el.

Az országos néprajzi gyűjtőpályázatra beérkező 11 pályamunkát néprajzi osztályunk értékelte.

Propaganda munkánk az előző évek színvonalán állt. Műsorfüzetünk, sokszorosított és egyedi plakátjaink, meghívóink, megállító tábláink tájékoztatták az érdeklődőket programjainkról, amelyekről a helyi és az országos sajtó fórumait is rendszeresen előzetesen tájékoztattunk.

A tárgyév végén alakítottuk ki és rendeztük be a megyei muzeumban régóta hiányolt közművelődési termet.

A közművelődési és propaganda osztály tevékenységének személyi feltételei többször változtak, Kapitány Orsolya júliusban szülési szabadságra távozott, Krasznai Zsolt augusztustól katona, Andrassy Antal rész munkaidős nyomdász márciustól - novemberig volt, Lukenics Sándor grafikus szeptember 1-től munkatársunk. December 15-től alkalmazzuk Hivatal Nándor mellékfoglalkozású népművelőt.

Tovább gyarapítottuk a közművelődési archívumot. Folyamatosan gyűjtöttük és rendszereztük a közművelődés dokumentumait. Elkészítettünk 3052 db mutatókartont. Beleltároztunk 735 db színes diát, 778 db fekete-fehér negatívot, 97 db színes negatívot. A közművelődési fotótár jelenleg 4.084 darabból áll.

A tárgyévben a közművelődési osztály technikai felszerelésére /színes TV, magnó stb./ 46 mFt-ot, fogyóeszközökre, installációra 247 mFt-ot, kiállítási katalógusokra 142 mFt-ot, propagandára 74 mFt-ot fordítottunk.

VI. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

November 13-december 19. között a Holland Királyság Nagykövetségének szervezésében a "Térképkészítés művészete" c. kiállítás került megrendezésre a Kaposvári Galériában. A megnyitón a nagykövetség kulturális attaséja is részt vett. A kiállításnak 680 látogatója volt.

A Kaposvári Galériában megrendeztük az opolei /Lengyelország/ képzőművészek kiállítását. A rendezvényre a Képző- és Iparművészek Szövetsége Dél-Dunántuli Területi Szervezete szervezésében került sor. Látogatók száma: 249 fő. Ugyanezen kapcsolat alapján rendeztük meg Ryszard Kowal opolei festőművész kiállítását a marcali Lengyel József Múzeumban október 28 - január 15. között. Látogatók száma: 1129 fő.

A nemzetközi Természetvédelmi Unió /I.U.C.N./Vidravédelmi Szekciójának munkaértekezletét májusban Kaposváron rendezte. A szervezésben közreműködött Tömösváry Tibor.

Augusztusban Kaposváron járt Pierre Diener, toulouse-i egyetemi tanár, Diener Dénes Rudolf festőművész fia, akivel egy később megvalósítható Diener Dénes emlékszoba lehetőségét beszéljük meg, amelyhez Pierre Diener is biztosít anyagot.

Szeptember 17-én muzeumunkban járt dr. Bernd Fäthke, a Wiesbaden-i múzeum művészettörténésze, aki Anton Azbe tanítványaival foglalkozik, megtekintette a Rippl-Rónai Ödön féle gyűjteményt.

A Megyei Tanács megbízása alapján kiállítást küldtünk az olaszországi Schio városába, amelynek megrendezésére szolgálati kilépővel kiutazott dr. Mészáros Balázs megyei muzeumigazgató, valamint Cs.Hegedüs Erika és Winkler Ferenc osztályvezetők. A Somogy Táncegyüttessel a múzeum dolgozói közül a Zengő népzenei együttes tagjai, Molnár Éva, Csikvár Gábor és Bergics Lajos utazott Olaszországba, ahol öt fellépésen vettek részt. A rendezvény, amely az Európa Népei és Régiói /valamennyi európai országot Észak-Itália egyes városaiban bemutató/ programhoz kapcsolódott, jó összképet mutatott a hagyományos magyar kultúráról.

1986. szeptember 13-27. között
N+1858-2011
Szeged

A barcsi muzeum és a viroviticei muzeum /Jugoszlávia/ között korábban megvolt, majd megszakadt kapcsolatot sikerült újra fölvenni. A tárgyév szeptember 26-án Orzsi Zoltán barcsi muzeumigazgató, Honti Szilvia és Németh Péter Gergely régészek jártak a viroviticei és a koprivnicai muzeumban /saját látogató utlevéllel és valutával/; a két régész október 15-én Koprivnicán részt vett a jugoszláv régészek országos konferenciáján /szolgálati kilépővel, valutaellátmány nélkül/.

Tömösváry Tibor ornitológus 1986. szeptember 13-27. között Heidelbergben részt vett az European ~~Haliaeetus~~ Association /Európai Réthisasvédelmi Szövetség/ I. Kelet-Nyugati Konferenciáján, a rendező szerv meghívásával.

Szapu Magdolna Szlovákiában magyar folklór kutatásokat folytatott, saját utlevelével és költségén utazott.

Honti Szilvia régész részt vett az Union Internationale des Sciences Prähistoriques et Protohistoriques által szervezett "Prähistorische Bronzefunde" sorozat számára Nyugat-Magyarország bronz tokosbaltáinak és sarlóinak feldolgozásában.

Könyvtárunk 69 külföldi intézménnyel állt cserekapcsolatban, 525 kiadványt küldtünk; cserébe érkezett 439.

VII. TOVÁBBKÉPZÉS

Dr. Fejesné Bognár Zsuzsa a Magyar Tudományos Akadémia által szervezett levelező tudományos továbbképzésre benyújtott eredményes pályázata alapján szeptemberben megkezdte három éves tanulmányait.

Dr. Takács Éva az ELTE szociológia kiegészítő szakán, Németh Péter Gergely az ELTE régész szakán, Egry Ildikó a szegedi JATE régész szakán befejezte tanulmányait.

H. Bognár Zsuzsa az ELTE művészettörténet szakán, Szellő János a pécsi JPTE magyar-népművelés szakán folytatta, Ábrahám Levente a JATE biológia-földrajz szakán megkezdte tanulmányait.

Bajók Sándorné a Kaposvári Tanítóképző Főiskolán /énekrajz/ befejezte, Matucza Ferenc a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán /földrajz-rajz szakon/ folytatta tanulmányait.

Sásiné Nemes Ibolya felsőfoku munkaügyi tanfolyamon befejezte, Sipos-Szabó Márta és Balázs Miklósné a felsőfoku államháztartási tanfolyamon folytatta, Borbélyné Szerencsés Erika a felsőfoku ügyvitelszervezési tanfolyamon megkezdte tanulmányait.

Forrai Márta az OSZK Könyvtártudományi és Módszertani Központ két éves továbbképző tanfolyamán / történeti és művelődéstörténeti ismeretek/ kezdte meg tanulmányait.

Imre Rózsa elvégezte a KMI restaurátor alaptanfolyamát, Bartos Judit a könyv és papirrestaurátor képző szakközépiskola előkészítő tanfolyamát.

Az MLEE-n Dr. Cseicsnerné Hegedüs Erika és Forrai Márta elvégezték a művelődéspolitikai szakosítót. Gimesi Istvánné, Dr. Költő László és Pogány Gábor a vezetéselméleti, Simonné Pallós Piroska a munkásmozgalom történeti, Gőzsy Gáborné az etika speciális kollégiumon kezdte meg tanulmányait.

Sási János SZB-titkári, Marton Klára TT elnöki, Dr. Cseicsnerné Hegedüs Erika, Dr. Költő László, Szapu Magdolna és Székely Jenőné munkaügyi döntőbizottsági tanfolyamon vett részt.

A muzeumi munkatársak részt vettek az országos muzeumok által szervezett szakmai továbbképzéseken.

NA 2858-2011

VIII. BELSŐ ELLENŐRZÉS

Belső ellenőrzési szabályzatunkat az érvényben lévő rendeleteknek megfelelően kiegészítettük.

1986. június 1-től alkalmazásba vettük Tóth Istvánné belsőellenőrt, aki párhuzamosan a személyzeti feladatokat is ellátja.

1986. IV. negyedévében a következő témakörökben történt ellenőrzés:

A Megyei Tanács pénzügyi osztálya által végzett ellenőrzés jegyzőkönyvében szereplő hiányosságok pótlásának ellenőrzése.

Házipénztár szabályszerű kezelésének ellenőrzése /havonta/.

Anyagkönyvelés szabályszerűségének ellenőrzése.

Szigoru számadásra kötelezett nyomtatványok kezelésének ellenőrzése.

Üzemanyag, kenőanyag elszámolás, felhasználás vizsgálata. Munkaügyi nyilvántartások, munkaruha, védőruha, felszerelés ellenőrzése.

Beérkezett számlák ellenőrzése, kiegyenlítése és könyvelése.

Elszámolási csekkek felhasználása, nyilvántartása.

Szabadságnylvántartás ellenőrzése.

Jelenléti ivec vezetésének, leadásának vizsgálata.

Utielszámolások ellenőrzése.

A tevékenység hatékonyságát jelzi, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák alapján három dolgozó fegyelmi felelősségrevonására került sor a tárgyévben.

SOMOGYI KULTURÁLIS FOLYÓIRAT
NAASB-2011
1986. évi

IX. GAZDASÁGI MUNKA

Tárgyévi eredeti költségvetési előirányzatunk 17,847 m/Ft volt. Ebből - a Somogy Kulturális folyóirat megjelentetésére, a megyei képzőművészeti zsűrizésekre és a megyei tanács részére történő képvásárlások fedezésére fordítandó - 1,400 m/Ft elkülönített keret felett a megyei tanács művelődési osztálya diszponált.

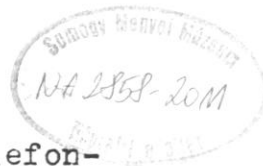
Ugyancsak gazdasági osztályunk kezelte - pótelőirányzatként - a megyei műemléki albizottság rendelkezésére álló 1,700 m/ft-ot, amelyből a szennai falumzeum továbbépítésére 300 m/ft támogatást kaptunk, a fennmaradó összeget rendeltetésének megfelelően továbbutaltuk intézményekhez és községi tanácsokhoz.

Eredeti költségvetési előirányzatunk alapfeladataink ellátását, a muzeumi tevékenység szintentartását nem tette lehetővé. A megyei tanács pénzügyi osztálya - a 71/1986. /VI.3./ vb. számú határozat alapján - kiállítások rendezésére 500 m/Ft, gyűjteménygyarapításra 300 m/Ft, energia-költség-többletre 500 m/Ft, karbantartásra, biztonsági berendezésekre 1,200 m /Ft, összességében 2,500 m/Ft egyszeri támogatást biztosított részünkre, ami lehetővé tette alapvető tudományos, közművelődési és gazdasági feladataink elvégzését.

A megyei muzeum központi épületében az elektromos hálózat szabványosítása , Balatonszárszón a József Attila Emlékmuzeumban körszerű gázfűtés kialakítása megkezdődött.

A batéi II. raktárépület legszükségesebb /tető/ javítását elvégeztettük.

Egyik Barkas gépkocsinkat, amelynek felújítása már nem volt gazdaságos, októberben a műszaki vizsga lejártakor

lecseréltük. A központi épületünkben kialakítandó telefonközpont terveit elkészítettük. Riasztóberendezések telepítésére - Somogytúrra, Zalára és a Rippl-Rónai villához - árajánlatot kértünk.

A tájházak és több kiállítóhely fűtése ezévből is komoly problémát jelentett, amelyet pénzeszközök hiányában nem tudtunk megnyugtatóan megoldani.

Módosított bérelőirányzatunk 7,689 m/Ft volt, melyből 474 m/Ft-ot ásatási célokra fordítottunk.

Néprajzi, történeti, képző- és iparművészeti, valamint a természettudományi gyűjteménygyarapításra 274 m/Ft-ot fordítottunk. Fogyóeszközbeszerzésünk 745 m/Ft volt, melyből 409 m/Ft az osztályok szakmai felszerelését gyarapította, kiállítások rendezésére 230 m/Ft-ot költöttünk.

Módosított előirányzatunkat 98,7 %-ban felhasználtuk, december 30-án költségvetési számlánk 284,5 m/Ft-ot tartalmazott.

Tárgyévi működési bevételünk - a tervezett 264 m/Ft-tal szemben - 418 m/Ft.

TARTALOM

I. A MÚZEUMI SZERVEZET HELYZETE ÉS TEVÉKENYSÉGE	1.	oldal
II. TUDOMÁNYOS SZAKMAI TEVÉKENYSÉG	4.	"
1. Természettudomány	4.	"
2. Régészet	9.	"
3. Néprajz	18.	"
4. Történettudomány-Irodalomtörténet	26.	"
5. Művészettörténet	31.	"
III. KIEGÉSZÍTŐ SZAKMAI TEVÉKENYSÉG	36.	"
1. Restaurátor műhelyek	36.	"
2. Fotóműterem és laboratórium	37.	"
3. Könyvtár	37.	"
IV. KIÁLLÍTÁSOK	39.	"
V. KÖZMŰVELŐDÉS ÉS PROPAGANDA	50.	"
VI. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK	53.	"
VII. TOVÁBBKÉPZÉS	55.	"
VIII. BELSŐ ELLENŐRZÉS	57.	"
IX. GAZDASÁGI MUNKA	58.	"